

primo de gula.

Tractatus iste continet ix. partes
Prima pars continet de his que
ualent ad detestacionem uicij
in omni. Secunda pars continet de uicio gu-
le. Tercia pars de uicio luxurie. Quarta
de auaricia. Quinta de accidia. Sexta de
supbia. Septima de inuidia. Octaua de
ira. Nona de peccato lingue. Tractatus de
uicio in omni. Primus pars tres rationes
ad probandum quod de summe odit peccatum. Se-
cundo. iiii. rationes ad probandum quod peccatum
summe nocet homini. Tercio emulantur. vi.
que peccatum auferunt homini. Quarto osten-
ditur quod uia uiciorum aspera est. Cap. in tra-
ctatu de gula. Secunda pars principalis sub-
diuiditur in iiii. partes. Prima pars continet
xiiii. que possunt ualere ad detestacionem
uicij gula. Secunda de speciebus huius uicij.
Primo de omelatione et ebrietate. deinde
de v. speciebus quas distinguit scriptura super
genesim xxv. et de aliis. iiii. speciebus.
Tercia pars continet de iiii. satellitibus que
utitur uicij gula. Subditio prima partis
in tractatu gula. Prima pars principa-
lis in tractatu gula potest subdiuidi in iiii.
partes quas tertia continet tres iniurias
quas facit illi uicij primo. Quarta. vi.
contumelias quas facit deo. Nona continet
mala que in scriptura leguntur puenisse ex
hoc uicio et que cotidie eueniunt his que
in hoc uicio laborant. Decima pars. quomodo
hunc uicium sit grauis infirmitas et que.
Tercia de tertia continet quod hunc uicium grauis
sit seruitus et que in vi. grauitas illius

seruitutis. Continencia aliaz parti-
cularum non ponimus causa breuitatis.
Vbi agit de ebrietate. Ponuntur quinq.
contra uicium ebrietatis. Vbi agit de scda
spe illaz et spebus quas ponit scriptura.
Ponuntur tres rationes quare delicata
non sunt querenda.

Tractatus De luxuria.

Tractatus de luxuria continet vi. partes.
Prima et de his que faciunt ad detestacionem
luxurie. Secunda et de speciebus eius. Tercia de
his que prestant occasione huius peccati.
Quarta est de vii. remediis contra luxuriam.
Quinta de prohibicione simplicis for-
nicationis. Sexta continet quedam ne-
cessaria contra illos qui impotenciam
continendi allegant. Subditio prima
partis in tractatu luxurie. Prima
hanc vi. partium diuiditur in tria
capitula. Primo agit de sex miseris
que sunt annexae huic peccato. Primo
continet tria pro que pluit quod huius peccatum
multum displiceat angelis. Secundo continet
sex pro que probatur quod multum placeat
demonibus. Tercio continet vi. contumeli-
as quas huius peccatum facit deo. Quarto quomodo
sit iniuriosum. Quinto quomodo sit nociuum
pro subiecto. Primo continet quam
potens sit huius uicium ad capiendum ho-
minem. Secundo quomodo tenax sit huius peccatum.
Tercio de utilitate in qua hominem po-
nit. Quarto de misera seruitute in
qua sunt luxuriosi. Subditio secunda par-
tis in tractatu luxurie. Secunda pars nouis

uicio

etinet capitula. In primo tangit de luxuria cordis et corporis. In secundo ostendit duplex acceptio huius nominis luxurie et enumerantur v. species luxurie secundum utramque eius acceptioem. In tertio agitur de peccato contra naturam ubi octo modis ostenditur magnitudo huius peccati. In quarto agitur de incestu ubi tripliciter ostenditur magnitudo huius peccati. In quinto agitur de adultério ubi eius species primo tanguntur. Deinde octo ponuntur per que magnitudo huius peccati ostenditur. In sexto agitur de simplici fornicatione ubi tangit de peccato in duabus metricis et scabinarum et ibi tangitur de raptu. In septimo agitur de stupro ubi quatuor ponuntur per que magnitudo huius peccati ostenditur. In octavo agitur de luxuria clericorum ubi primo tanguntur v. que aggravant hoc peccatum in hijs qui sunt in sacris ordinibus. Deinde tanguntur quinque cause propter quas hoc peccatum indecens est in sacerdotibus. In nono agitur de peccato carnis in personis religiosis ubi primo tanguntur que valent ad ostendendum peccatum carnis valde esse grave in personis religiosis. Deinde quinque tanguntur specialiter que illud aggravant in immo-
nialibus. Subdivisio tertia pars in tractatu luxurie. Tercia pars continet vii. capitula. In primo enumerantur octo que dant occasionem peccato luxurie. et de duobus breviter tangit. In secundo ag

de peccato uetularum turpitudine ostenditur ubi multipliciter ostenditur magnitudo peccati earum. In tertio agitur de malo exemplo quod datur occasione peccato luxurie. In quarto de aspectu mulierum ubi ostenditur quod aspectus mulierum multum sit timendus. Primo auctoritatibus et exemplis. deinde tribus rationibus superius ex parte mulierum et vii superius ex parte oculo. In quinto ostenditur quod colloquium mulierum valde sit timendum. In sexto de auditu cantonum amatorioz et similibus que ad libidinem excitant. In septimo ostenditur quod tactus mulierum sit valde periculosus. Subdivisio quarta pars in tractatu luxurie. Quarta pars continet vii. capitula. In primo agitur de tribus remedijs contra luxuriam ubi in fine ponuntur tres rationes quare fugiendo luxuriam sit pugnandum. In secundo agitur de tribus que homines quandoque decipiunt qui cum mulieribus habitant. In tertio agitur de choreis ubi primo ostenditur auctoritatibus quia periculosum sit hoc. Tertio ostenditur rationibus quod fatuum sit hoc. In quarto capitulo agitur de quinque alijs remedijs contra luxuriam. Subdivisio quinta pars in tractatu de luxuria. Quinta pars continet vii. capitula. In primo ponuntur auctoritates ad probandum quod simplex fornicatio sit prohibita. In secundo ponuntur vii. que valent ad probandum quod p

hibenda sit. In tertio ostendit quod sit
facium quare eam dominus prohibu-
it. In quarto ostendit quod dominus prohibe-
do eam misericorditer egit cum genere
humano. Subdividitur sexte partis in
tractatu de luxuria que pars ultima
Sexta pars continet duo capitula. In
primo ponuntur auctoritates contra e-
os qui dicunt se non posse continere. In se-
cundo ostendit rationibus fatuitas talium
versus finem probatur quod sine dei au-
xilio nichil possumus. Vbi sunt tria
tanguntur necessaria ei qui debet
iustificari.

De avaricia capitula.

Tractat de avaricia quinque continet
partes. Prima continet pars
ea que faciunt ad deum avaricie. Secunda
continet de speciebus avaricie. Tercia
de his que dant occasionem huic vitio.
Quarta de remediis contra hunc vitium
Quinta de prodigalitate. Prima harum
partium subdividitur in ix capitula.
In primo continetur quomodo avaricia na-
tura dissuadetur. In secundo continentur xvii ma-
ledictiones que contra avariciam in scrip-
tura inveniuntur. In tertio quatuor
auctoritates ponuntur quibus magni-
tudo huius peccati ostenditur. ubi ostendi-
tur quomodo avarus sit iniquus in deum in se-
os in proximum prope in domesticos
et in creaturas inferiores. Ibidem etiam
ostenditur quomodo avarus sit idolatra.
In quarta ostenditur quomodo avarus sit infir-
mitas sit avaricia ubi primo ponuntur

2
tur duodecim ex quibus ostenditur gra-
uitas huius infirmitatis. Secundo xvii in-
firmitates tanguntur que sunt in aua-
ro. Tertio octo cause quare avarus
divicius non facietur. In quinto agitur
de servitute avaricie ubi ostenditur
quod avarus sit servus divitiarum et sex tan-
guntur que faciunt ad miseriam huius servitu-
tis. In sexto ostenditur quod magna vim
habeat avaricia ad capiendum detine-
ndum submergendum ubi ostenditur quod
laquei avaricie tripliciter sunt occulti.
In septimo quod avaricia sit exosa deo
proximo iniuriosa nociva proprio sub-
iecto. Vbi ubi ostenditur quod avaricia sit ex-
osa deo tangitur quadruplex stulticia
avarici et ponitur quadruplex ratio
quare deus avariciam odiat et tangun-
tur quinque rusticitates quas dives a-
varus facit deo. Vbi ubi ostenditur aua-
ricia nociva proprio subiecto. Ponuntur ^{dece}
mala que ipsa facit suo subiecto quorum
primum est stulticia vel insania et osten-
ditur ibi sex modis insania avari et
assignantur xviii stulticie avari. Vbi
vero ostenditur secunda stulticia avari
ostenditur quod iiii sunt que possunt dicere
nostra et que temporalia ista nostra non sunt. V-
vero assignantur tertia stulticia avari.
ostenduntur quinque fructus que videntur
habere divicie. Vbi ubi assignantur septi-
ma stulticia avari ponuntur quinque
casus quibus fatuus est qui pecuniam
sua secum vult habere. Vbi ubi assignat-

xiiij. stulticia auari ostendit qd p̄ses
felicitas sompnuo in iiii. assumetur
ostensa stulticia auari q̄; primū ma
lū qd facit ei auaricia ostenditur
ix. alia mala que facit ei auaricia.
In octauo h̄etur de his quib; scrip
tura oparat auariz. In nono capitulo
ponunt exempla q̄ ualent addeat a
uaricie. Subditio sc̄de partis in trac
tatu de auaricia. Sc̄da pars trinet
xv. capla. Primū capitū de peccō
usure ubi p̄mo ponunt uerba sacre
scripture q̄ faciūt tra h̄ peccm. Secō
allignant sex stulticie usurarij. Tercio
ix. iniquitates ei. Quarto xii. alia q̄
faciunt ad detestationē h̄ pecc̄i ubi
ultimo tanguntur v. pene usurarij.
Quinto agit de sp̄eb; usure. Sexto po
nuntur octo reprehensibilia circa restitui
tionē. Septimo ponunt viij. p̄ que
pot̄ aliquis induci ut restituat. Se
cundū caplū; de rapina ū sex pon
tur q̄ debent cohibe hoies a rapina.
Et xii. q̄ ostendūt magnitudinē h̄ pecc̄i
et ostendit quadruplici rōne qd rap
tores multū sint puniendi et assignā
tur v. rōnes quare raptores sint in h̄
mundo paupes et tanguntur vi. pene
raptorū. Tercū caplū; de iniustis tal
lus ubi p̄mo ponit magnitudo h̄ pecc̄i.
Secō ponuntur vi. mala q̄ proueniūt
alicui ex eo qd tallias facit. Tercio tan
gitur de uilitate h̄ pecc̄i. Quartū ca
pitū de fraudib; negotiatorū ubi po

nuntur viij. mala q̄ habūdant in
tricatorib; et tripli ostendit qd mag
nū peccm̄ fraus sit in ponderib; et
mensuris. Quintū capitū; de accep
tione munitū ubi p̄mo ostendun
tur x. mala q̄ faciunt munita accep
torib; suis. Secō tanguntur v. que
possūt esse reprehensibilia circa accep
tores munitū ubi ostenditur qd
delicie clericorū mortē trinent. et
q̄ possunt ibi esse viij. mortes. In fine
tangit de diuersis sp̄eb; munitū.
Sextū capitū; de auaricia aduoca
torū ubi viij. tangunt q̄ deberent
hoies retrahē ab officio aduocatois.
Et xxij. picula q̄ sunt ibi circa illud
offm̄. In fine tangitur de oditōib; sc̄e
decretorū et similitū. Septimū capitū
; de symonia ubi viij. ponunt que
faciūt ad detest̄ symonie. et tangunt
xij. sc̄melie quas symonia facit dō.
et multiplex dāpnū qd ex symonia
puenit. In fine ponuntur diuisiones
ad symoniā p̄tinentes. Octauū caplū
est de peccō edificancū syon in sang
nib; ubi p̄mo tales ostenduntur ma
ledicti. Secō ponunt exempla et uer
ba sacre scripture q̄ ualent et h̄ pec
catū. Tercio viij. mala q̄ ex h̄ peccato
pueniūt ubi ostendit tripliciter qd sūt
infideles qui bona ecclesiastica ex amo
re carnali offerunt et in fine triplici
ratione ostendit qd carnal̄ amor pl̄
noceat in ministris ecclie q̄ symonia.

enuantur et xv. peccata que circa ludum
accidit. et ostenditur quod transgressio to-
tius decalogi ibi accidere possit. tangit-
ur et ibi xv. stulticie lusorum. In fine ta-
gitur de his qui lusoribus se immiscet
causa spectandi et de his qui locum
necessaria ad ludum. et de his in quorum
domibus luditur. Tercia pars principa-
lis in tractatu de auaricia sex enu-
at que auaricie solent occasione dare.
Quarta uero pars principalis continet vii.
remedia auaricie. Quinta uero pars prin-
cipalis primo continet de prodigalitate in
generalis. Secundo uero de prodigalitate clericorum.
Vbi uero agit de prodigalitate in generali
Primo quadrupliciter distinguitur
prodigalitas a largitate. Secundo ostendit
multiplex malum quod ex prodigalitate sequitur.
Tercio ostenduntur quinque fatuitates
prodigi. Vbi uero agit de prodigalitate in
clericorum tanguntur. vi. que deberent prohibere
clericos ne de bonis ecclesiasticis essent
prodigi et triplex ostendit rapina tali-
um personarum esse periculosa. **De accidia.**

Tractatus de accidia continet iiii. p-
tes principales. Prima pars con-
tinet ea que possunt ualere ad detestatio-
nem accidie. Secunda pars continet
de diuisis generibus pecorum que ad
hunc uicium pertinent. Tercia pars con-
tinet de remediis contra hunc uicium. Quar-
ta pars continet de indiscreto feruore
qui accidie uidetur esse contrarius. Subdi-
uisio partis prime in tractatu de accidia.

Prima pars continet iiii. capitula. In primo
ponuntur quinque que possunt ualere
ad detestatioem accidie. In secundo ponuntur uer-
ba sacre scripture que labore suadet
ocium uel pigritiam dissuadet. In tertio of-
tenditur quantum hunc uicium displiceat deo.
et placeat dyabolo et noceat proprio subiec-
to. Vbi uero ostenditur quod accidia noceat proprio
subiecto primo ostenditur quod ipsa re-
plet hominem malis penes. Secundo quod malis
culpe. tertio quod aufert homini bona gratie
et nature. et ponuntur ibi octo que
deberent homines mouere ad obseruationem
temporalium. In iiii. capitulo sex alia tanguntur
que possunt ualere ad detestatioem accidie.
Subdiuisio partis secunde in tractatu de accidia.
Secunda pars continet xvii. capitula. In primo
agitur de tepiditate ubi ostenditur
quod sit tepiditas et tanguntur iiii. mala
que tepiditas facit homini. In secundo capitulo
tangitur de mollitia. In tertio agitur
de sompno. ubi primo ponuntur
duo exempla contra eos qui nomine contem-
plationis palliant pigritiam suam.
Secundo ostenduntur tria reprehensibilia
circa somnum corporis. Tertio tria tanguntur
que debent homines cohibere a immunitate
somnia. Ultimo ponuntur tria que
sunt necessaria ad hoc quod quis debito modo
dormiat. In iiii. capitulo agit de ociositate.
ubi primo ostenditur quod ociosus sit
multum stultus. Secundo ponuntur xv. stul-
ticie ociosi. et uero ponuntur tria stulticia
tangit de vii. fructibus oris. tertio

de quadruplici ratione ostendit qd po-
tius sit reprehensibilis otiosi in tpre
gre qua ante. Quarto ostenduntur ra-
que sit attendenda in occupatōe. In v.
caplo agit de uicio dilatois. Primo de
dilatoe ouisionis. Secdo de dilatione co-
fessionis. Vbi u agit de dilatione con-
uersionis. primo ponuntur uerba sacre
scripture tra h uicium. Secdo tanguntur
duo q impediunt ne ds intret ad cor
peccatoris et ostendit q remissio ei
qui differt uitam sit nequa nequior et
nequissima. Tercio uo ponuntur viij.
q deberent homine moue ad celera-
tione ouersionis. et u ponuntur scdm
illoz viij. tanguntur viij. bona que
secuntur ex hac acceleratione. Vbi u po-
nuntur trāum por octo. multipliciter
ostenditur qm sit peccm male osue-
tudinis. V uo ponuntur quartū. tan-
guntur xij. q faciunt ad h q ouersio
dilata sit difficilio. Vbi u ponit v.
ostendit qd ille qui differt ouerti sit
iniquus. in anglm. in se ipm. in pxim.
in inferiores creaturas. Vbi u ostendit
sexm. ponitur magnū peccm i quo
est peccm. Vbi u ponuntur viij. osten-
ditur magna fatuitas ei qui differt
uitam. Ad pbanda fatuitate hanc as-
sumuntur viij. in quib; fatua et dilato.
Vbi uo agit de dilatoe confessionis p-
mo viij. rōnib; ostenditur fatuitas
eoz q differunt confiteri. Et u tangit
iij. ratio. tanguntur bona q ex confessi-

one pueniunt. Secdo. v. rōnib; oste-
ditur spāl; fatuitas eoz q uel ad
mortē differunt uitam. Tercio u
ostendit fatuitas eoz q in qdrage-
sima sit transacta. In sexto caplo agit
de uicio tarditatis ubi tanguntur sex.
q possunt nobis dissuade h uicium.
In viij. caplo agit de negligencia. Vbi
pmo sex tanguntur que possunt ualere
ad detestatoem h uicij. Primo u tan-
guntur duo remedia tra h uicium. et in
fine tria ponuntur que impediunt dili-
genciam studij. In viij. caplo agit
de uicio in pserancie. V qnq; ponu-
tur. q possunt ualere ad det h uicij.
In ix. caplo agit de uicio remissionis u
in fine tria mala tanguntur q ex h u-
icio pueniunt. In x. caplo agit de dissolu-
tōe. In xi. caplo agit de incuria. In xij.
caplo agit de ignauia ubi ponuntur
xij. ignaue que solent inueniri in
hominib; accidiosis. In xiii. caplo
agitur de indevotōe ubi pmo ponu-
tur xij. cause unde solet puenire in
deuotio ul ariditas spūalis. Deinde
ostendit multiplex effectus h ariditatis.
In xiiii. caplo agit de tristitia in diu-
no seruitio. Vbi pmo ostendit q hoc
uicium multū displiceat dō. et ubi tan-
guntur tres cause letandi in diuino
seruitio. Secdo ostendit q h uicium ml-
tū placeat dyablo. Tercio qd ualde
nocet hōi. In xv. caplo agit de tedio

uitē ubi tanguntur iij. cause ex quib;
rectum solet puenire. In xvi. cap agit
de desperationē ubi ostendit q. h peccm
multū displiceat dō. multū placeat
dyabolo. multū noceat homini. & i fine
tanguntur v. remedia contra h peccatū.
In xvij. caplo agit de accidia claustr
liū ubi tanguntur mala xii. q. solent
inueniri in claustralib; ex accidia.
De tertia parte pncipali. **T**ercia ps
pncipalis dicitur octo remedia contra p
catū accidie. Quarta pars pncipalis
pmo dicitur uerba sacre scripture que
possunt ualere contra indiscretū feruo
rem ubi tā tangunt que requirunt
ut discrete dō seruiatur. Secūdo tangit
multiplex malū q. puenit ex indiscre
to feruore. Tercio ponuntur xij. stul
ticie que sūt in peccō isto. Quarto
tangitur qualiter sit cib; sumendus.
Vltimo tangit q. oportet patres spūa
les qnq; descendere frīb; **De supbia.**
Tractat de supbia dicitur iij.
partes. Prima pars assignat
rōnem quare uicia sic ordinentur.
in h tractatu ubi tangit de radicib;
horū uicioꝝ. Secūda pars dicitur ea que
ualent ad derestatiōem supbie in
muni. Tercia pars dicitur de diuisis
genib; peccōꝝ q. ad supbiam pti
nent. Quarta pars dicitur remedia
contra peccm supbie. Secūda pars dicitur
xii. capla. In primo ostendit quō
supbia se heat ad bona. In secūdo cap

ostendit quō se heat ad alia mala.
In iij. capitulo ostendit quō se heat
ad dyabolum. In iij. cap quō se heat
supb; ad proximum. In v. caplo qm se
heat dō ad supbia ubi ostendit qd
dō supbu uilipendit. derestat. odit.
ab hominatur. Vbi ū ostendit qd
dō supbu odit. ponuntur sex signa
hui' odij. de inde ponuntur xii. exem
pla ad h odij ostendendū. Tercio
ostendit h odij esse inueteratū. et
tangitur multiplex causa odij. In viij.
agitur q. supbia hominem inflet & in
felice reddit & eū arefaciat. & bona
eius consumat. Vbi ū ostendit q. ho
minē infelice reddit. tanguntur viij.
in quib; consistit infelicitas ista. In
octauo caplo tangit q. supbia ho
minē decipiat. excecet. & infatuat.
Vno agit de illa infatuatione
ostenditur q. supbia infatuat. v. modis
De inde ponuntur xii. stulticie quib;
laborat supb;. Vbi ū ponit tercia
stulticia assignat quadruplex ratio.
quare modus supbie sit infelicissimus
Vbi ū ponitur vi. stulticia distin
guntur vi. spes exaltationis. quar
una bona. qnq; male. In nono ca
pitlo ostenditur qd supbia sit ual
de piculosa infirmitas. eo qd de
facili incuriatur. & nō de facili sane
tur. & de facili eam reciduetur.
Ad pnuū pband ponuntur tres ra
tiones. ad sedm ponuntur v. rōnes.

ad deū. In vi. cap qm se heat

In x. caplo ostendi q supbia sit mag-
na deformitas 7 q ponat homine
in misera seruitute 7 magna debilita-
te. 7 diuisa uicia tangunt que homi-
ne repellunt a mra di. In xi. cap. pon-
tur ea quib; supb; uel supbia opatur.
Vbi in p assignant v. rationes que
supbia uento opat. In xii. cap. ostendit
quam diligenter uelit dñs caue sius
a uicio supbie. Subditio tñe partis
pncipal in tractatu de supbia.
Tercia pars orin; xl. capla. hñt eni.
v. partes ubi ponuntur v. diuisiones
ad peccm supbie ptinentes. 7 de me-
bris illaz tractatur. quaz pma hñt
xxiiij. capla. scda vi. tñia. tria. qñta
uicij. Quia v. Unde in uniuerso sunt
ibi xl. capla. In p. cap. prima diuisio
7 tractatur de spe illi supbie que 3
qn aliqs credit se habere bona sua a se.
Vbi ponitur dubitatio qn aliqs credit
se bona sua hñe a se. 7 soluit 7 tangit
tur vi. qñtu ad ea que dicitur facere
supb; qñ credit bona sua hñe a se 7 n
a deo. In scdo caplo agit de illa specie
supbie. qñ 3 qn aliqs credit se hñe bo-
na sua a deo s; tñ p meritis suis. Vbi
ponuntur iij. qñ faciunt ad detestatoe;
hui pccñ. 7 qñq; roib; ostendit fatu-
qui h uicio laborat. In iij. cap. agit
de illa spe supbie qñ 3 qn aliqs credit
se hñe bonu qñ n hñt. Vbi tangunt
vi. qñ possunt face ad detest h pccñ
7 in fine ponitur triplex remediũ.

12
or h peccm. In iij. cap. 3 de illa spe
supbie qñ aliqs se pponit alius. Vbi
u pmo ostendit rusticitat ei q tali
spe supbie laborat. Scdo ponuntur
rōnes v. p qñ pot ostendi qd talis
fatuus sit. Tercio ostendit qd talis
quadruplicat sit iniquus in dñm 7 du-
plicat in pximũ. In qñto cap. agit
de psumptōe ubi pmo ostendit tri-
plr qd h uiciũ ualde sit timendum.
7 tangitur triplex dñm q puenit
ex uicio isto. Scdo tangitur iij. per
que pot ostendi fatuitas psumeciũ
Tercio distinguitur iij. spes psumpti-
onis. In vi. cap. pmo diuidit appetit
ipe excellencie in tres spes. 7 p agit
de appetitu dñy. h m. q pmo osten-
ditur tal appetit esse malus. In scdo
tangitur vi. quib; possum uti ad det.
h pccñ. Vbi u ponit terciũ illoz os-
tendit q male sit ambitōis dñi tendi-
tur ad dignitatẽ. peius. cũ iam in dig-
nitate sit. pessime u qñ p abusione
ei puenitur. In fine ponit responsio
orin ubi illd apli. Siquis epatum 7 c.
q ambitōsi p se allegant. In viij. cap.
agit de appetitu magistrũ. Vbi pmo
ponit q appetit tal pot esse culpabil.
qñq; de causis v ponit h illoz oste-
ditur qd hñe bonã doctrinã 7 malã
uitam sit hñi ualde uecundũ 7 eru-
bescencia plenũ 7 multũ displiceat
dō 7 ecclie multũ noceat. Scdo oste-
ditur q magistrũ curiosoz sit occu-

patio mala peior. pessima. et q. ma-
gri sunt in triplici periculo. Tercio u.
ostendit quanti nati sit inuultu bo-
nor. doctor. u. tra. gna. hominu. dis-
tingunt. In viii. cap. agitur de appe-
ritu simplicitis excessus. Vbi. iiii. tan-
gunt que faciunt ad det. h. peccati. In ix.
caplo tanguntur viii. spes supbie
exterioris. et de pma agitur. s. de sibia.
que apparet in ipso corpe hois. In xi.
cap. ponunt exempla que possunt ad
idem ualere. In xii. cap. ponuntur xii.
stulticie ornanciu se. et ubi ponitur
octaua stulticia. ostendit t. p. r. o. e.
qd. de ueste debeat poti. erubescere qm
glari. In xiii. cap. ponuntur v. alia
que debent hoies cohibere ab amore
supbi ornat. In xiiii. caplo tangun-
tur xii. cause ex quibz aliqs potest
esse culpabil. d. culpabilis in hitu suo.
et u. ponit tertia causa. tangit de cau-
sis mulieru. Vbi u. ponitur v. ag.
de supbia corrigiaz. V. u. ponit vi.
ostendit quadruplici ratoe q. croce-
color sit rephensibil. sit in pepis.
Vbi u. ag. vii. agitur de pecc. illaz
q. colore presumit ponere in uultibz
suis. Et p. vi. tangunt que possunt
cohibere mulieres ne alienis. cnibz
uterent. Vbi u. ponit x. tangunt
v. q. deberet cohibere hoies a nimio
amore pulchritudis. V. u. ponitur xi.
cu. ostendit qm. et q. psonis noceat
supb. habit. Vbi u. xii. ostendunt

diuise intenciones quibz mulieres so-
lent ornare se. et ostendit q. mulieres
ornate ostendentes se. sunt incendiarie.
sacroz. locoz. homicide. imo fricide. et
glady. et laqi. et recia dyabli. et castne
que incautis sunt occasio p. capiti. In xv.
cap. agit de erubescencia bona. ubi pmo
ponuntur uerba sacre scripture ad omen-
datione h. erubescencie. Seco ostendit
multipli. q. peccm. sit ualde erubel-
cibile. Tercio. xvi. enuiantur de quibz
debz. ho. erubescere. In xvi. caplo agit
de erubescencia mala. ubi ponitur ca-
q. possunt uale. ad det. h. peccati. et ubi
ponit primu. tangit duplex causa
timiditatis. Vbi u. scdm. ponit. oste-
dit triplex fatuitas eoz. q. erubescunt
bn. agere. Vbi u. ponit tertia. osten-
ditur q. erubescences de bono male
se hnt. ad dm. tripliciter. et ad bona opa
et q. bona opa glorificat hoiem. In fi-
ne tanguntur. iiii. remedia. et erubel-
cencia. malam. In xvii. ostendit ml-
tipliciter. q. ualde sit magna malicia
irrisoz. In xviii. cap. ag. de supbo. or-
natu. lectoz. Vbi pmo. tanguntur. rep-
hensibilia. in lectis. Seco. uero. vi. po-
nunt que debent hoies cohibere a
lectis. supbis. In xix. cap. agitur de
illa. supbia. q. apparet in equitaturis.
Vbi p. tangunt. iiii. in quibz. h. sibia
pot. apparere. dem. ponunt. vii. q.
debent hoies cohibere ab hac. supbia.
In xx. cap. ag. de supbia. q. apparet

In. cap. ponit uerba sac. scripture q. supbia. ornat.

in familia. Vbi pmo tanguntur tria
rephensibilia circa familia. De inde
tanguntur quædam que possunt uale ad
detest hui peccati. In xxi cap agit de
supbia uiuoz. ubi v. tanguntur in
quib; apparet h supbia. In xxii cap
agitur de supbia edificioz. ubi pmo
sex ponunt que possunt esse rephensi-
bilia circa edificia. Secdo. vi ponunt
q deberent cohibe hoies ab amore su-
ploz edificioz. 7 u ponit. vi ostendit
multiplicat fatuus qui supba edificia
ostruit. Deinde tangunt que deberent
cohibe claustrales a supbis edificis.
In xxiii capto ag de supbia libroz
ubi vii. ponuntur q possunt uale de
h peccati. In xxiiii cap agit de supbia
cantus. ubi breuiter tanguntur que
uident esse rephensibilia circa cantu.
In xxv cap agit de quib; bonis ha-
beat supbia. In xxvi cap ponun-
tur v. rones quare impi ghaliter
fatuus sit qui de bonis suis supbit.
In xxvii cap ag q fatuus sit qui
supbit de hys bonis. corpis. sanitate.
fortitudine. uelocitate. pulchritudine.
In xxviii cap ponitur vii rones
ad h qd carnis nobilitas sit orep-
nenda. ul n respicienda. In xxix cap
distinguit duplex nobilitas animi.
7 ponuntur vi. signa uis nobilitatis.
In xxx cap agit de osuetudine
illaz eccliaz que notit canonicare
n nobiles. Vbi tanguntur vi. cause

13
6
quare ista osuetudo uidet rephens-
sibilis. Vbi u ponit pma causa tan-
gunt v. pueritates q uident esse
in hys ecclis. In xxxi cap ostendit
qd fatui sunt qui supbiunt de hys to-
nis. s. libtate corpis. 7 de bonis natu-
ralib; aie. diuiciis. potestate gra ul
gla humana. scia ul uirtute. In xxxii
cap agit de supbia ministroz ecclie.
Vbi pmo tanguntur v. cause p quas
multu timenda e eis supbia. Deim
multiplicat obicit oia uia. abusiones
qs solent face clerici supbi circa per-
suasiones q eis fiunt. ut supbia extio-
rem caueat. Vbi u obicitur oia p
ma responsione ponit quadruplex
ratio. q n sufficiat ministrs ecclie
huilitas interior. si n alit exterior.
In xxxiii cap agit de supbia platoz
ubi vi. rones ponunt ad h q pla-
tis multu conand oia srbiam. 7 hu-
militate. In xxxiiii cap agit de supbia
claustraliu ubi distinguntur iiii. spes
supbie q in claustralib; solet inue-
niri. In xxxv. ponunt xii. gradus
supbie. scd; bñ. In xxxvi cap agit
de quib;da errorib; qui sane fidei
aduersantur. Vbi ponunt xi. rones
que multu conet dya seminare erro-
res otarios fidei. Secdo agit de er-
rore diuinatois. tertio de errore
maleficioz. Quarto de errore supsta-
tiofoz remedioz. Qnto de errore
eoz qui credunt corporali in ueritate

fieri. q̄ t̄m̄ in somno fiunt. V̄ ū agit̄
de errore diuinatōis. p̄mo distingū
tur xiiij sp̄es diuinatōis. Sec̄do ponū
tur v̄. q̄ possunt ualē ad det̄ h̄ p̄cc̄i
tercio sp̄alī h̄etur de sortibz q̄ n̄ lice
at eis uti. Quarto an sint obseruan
da s̄op̄nia. ⁊ distingūtur. vi. sp̄es s̄op̄
nion̄. Q̄nto ostendit̄ quō eueniāt fre
quent̄ que p̄dicunt̄ diuini. dem̄ quō
dyabls p̄dicat̄ futura. ⁊ de phitonilla
que samuele suscitauit. Post errorem
ū maleficior̄ ⁊ sup̄sticōsoz remedior̄
v̄. tangūtur. q̄ faciūt ad h̄ q̄ malefi
cia uī habeant. In xxxvij. cap̄ulo
agit̄ de pecc̄o irreuerencie. ū p̄mo
ostenditur q̄ reuerencia sit exhibe
da d̄o. anḡlo rebz s̄ecratis. ⁊ eccl̄ie
⁊ h̄oibz. Distigūtur ⁊ diuise cause q̄bz
reuerencia ⁊ exhibenda. ⁊ sp̄ualibz. et
carnalibz patribz. Deinde v̄. tangū
tur que deberēt mouere ad soluend̄
b̄n̄ decimas. Et ū p̄mū ponit̄ osten
ditur illū qui b̄n̄ soluit decimas in
uīij. remunerari. ⁊ qui male soluit in
paup̄tate puniri. ⁊ ostendit̄ q̄ deci
me ⁊ similia soluenda sint de melio
ribz. integre ⁊ absq̄ mora. ⁊ libeter.
In xxxviii. cap̄ agit̄ de inobediā
ubi p̄mo ponunt̄ v̄. q̄ possunt ualē
ad detest̄ h̄ p̄cc̄i. ⁊ ubi ponit̄ terciū.
ponunt̄. uīij. mala q̄ secunt̄ ex inobe
dientia. Sec̄do ostendit̄ qd̄ cuncta mo
ueant ad obedienciā. Tercio qd̄ disti
gunt̄. uīij. que p̄tinent ad obseruā

ciam sollempnitatū. ⁊ ū ponit̄ quar
tū ostenditur q̄ v̄. sint quibz uacam
dū. ⁊ in festis. quoz unū ⁊ meditatio
sc̄a ⁊ distinguit̄ circa q̄ debeat illa me
ditatio uerari. Quarto ostendit̄ pu
sitas illoz qui otaria agūt illis p̄p̄
que festa sunt instituta. Et ubi aḡ
de p̄sitate illoz qui in festis n̄ ces
sant a terreno ope. tangunt̄. uīij. cau
se q̄re dies d̄nica celebs ⁊. ⁊ alie. uīij.
quare in die salbi honor̄ specialit̄. be
uirgini exhibeat. Q̄nto ostendit̄ de in
obediā eoz q̄ ex om̄nicatōem otemp
nūt. Vbi ḡ p̄ distinguit̄ due sp̄es
ex om̄nicatōis. ⁊ p̄mo ponit̄. xij.
rōnes q̄re multū sit timenda ma
ior. ex om̄nicatio. de inde ostendit̄
in q̄t p̄sonas peccat q̄ minore ex
om̄nicatōem otempnit. n̄ timet cōi
care cū ex om̄nicato. Sexto agit̄ de
pecc̄o p̄cipientū in discreto. ubi uīij.
modi tangūtur. in discreto p̄cipien
di. ⁊. vi. ponūt̄ q̄ deberēt cohibe
p̄latos a multitudie p̄ceptoz. ⁊ oste
dit̄ q̄ multa p̄cipientes sūt ualde i
p̄y. ⁊ in claustris p̄cipue sit cauend̄
a multitudine p̄ceptoz. V̄ tangū
tria q̄ religionē destruit. Septimo
agit̄ de illis qui nimis de facili ex
comunicat̄. Vbi. uīij. ponūt̄ q̄ debe
ant ab h̄ cohibe. In fine tangit̄ de se
tencia iusta ul' iniusta. In xxxix. cap̄
agit̄ de pecc̄o uane gl̄e. Vbi p̄. osten
ditur qd̄ sit uana gl̄a. Sec̄do ponit̄

vi. q̄ faciūt ad detest' hui' peccā. 7 ubi
pōitur q̄rtū ostendūtū. viij. fatuitatē
eoz q̄ uanā glām amant. Vbi ū pōit'
s. ostendit' qm̄ h' peccm̄ sit otumelio
sum dō. 7 nociuū p̄o subiecto. Vbi ū
ultimū pōit' tangūt' diuisa quibus
uana glā opatur. 7 q̄ uana glā oculo
spūali insidiet. Tercio pōitur diffēcia
glē. 7 quedā tangunt' ad detestationē
carnalis glē. Quarto ponunt' viij. re
media oīa uanā glām. In xl. caplo
agit' de ypocrisi. ubi ponūt' viij. ad
detest' h' peccā. De m̄ inquirūt q̄re dñs
ypocritas in exō p̄sequat' 7 in fine disti
gunt' tres spēs ypocrisis. Quarta ps
7 ultima in tractatu de supbia otin;
vii. remedia oīa peccm̄ supbie.

Traetat' **De inuidia.**

Ode inuidia otin; tres partes. Prima
pars otinet ea q̄ possunt ualē ad detes
tationē in iudicē. Et primo ponūt' xx.
ad h. deinde tangūt' pauca alia que
ualent ad idem. Secda ps otin; de spēs
inuidie. Tercia otin; viij. remedia oīa
peccm̄ inuidie. **De ira.**

Tractatus de ira otinet viij. partes
p̄ncipales. In p̄ma parte viij. po
nunt' que possunt ualere ad detest'
peccā ire. Secda otinet diuisas diuisio
nes ire. Tercia otinet de peccis que ex
ira sequūt'. Ultima de remedijs oīa uā.
Prima pars otin; v. capla. In p̄ma po
nunt' uerba sacre sēpture q̄ dissuadēt
iram. Vbi viij. cause tangūt' q̄re ira

14
a corde sit auferenda. In scda ponūt'
v. cause quare ira multū displiceat dō.
De inde viij. q̄re placeat dyabolo. Tercio
quō mala magna 7 multa inferat hōi
ubi triplex ratio ponūt' q̄ familiari
tal iracundoz querenda n̄ sit. 7 in fine
tangūt' triplex malū ul' dāpnū qd̄ p
ueiet ex impacia. In iij. cap tangūt'ur
quib; opatur iracundul. In q̄rto cap
ponunt' viij. stulticie iracundi. Primo
ostendit' qd̄ iracund' stult' sit nā reci
piendo. obseruando. iudicando. In v. cap.
ostendunt' vi. iniquitates eius q̄ uult
uindicare se. 7 ponūt' duo ultima q̄
possūt ualē ad det' ire. Secda pars in
tractatu de ira otinet diuisiones tres
ire 7 p̄t p̄ma diuisione. vi. tangūt'
q̄ faciūt ad detest' ody. Tercia pars
otin; tria capla. In p̄mo agit' de guer
ra ū. viij. ponūt'ur que deberēt hoīes
cohibē a guerra. 7 ū ponūt' scdm̄ illoz
tangunt'ur. vi. signa amoris q̄ dñs h̄t
ad pacem. In scdo cap agit' de incendia
ris. Vbi p̄ ostenditur q̄ dicat' mēdiari.
Deū ponunt' viij. q̄ debent hoīes
cohibere a peccō illo. In iij. cap agit'
de homicidio ubi. viij. ponūt'ur q̄ debent
cohibē hoīes ab h' peccō. Et ubi ponūt'
q̄ntū eoz distingunt' viij. peccā que
dicunt' ad dñm clamare. In fine uero
tangūt' de morte iustoz hominū. Qu
ta pars in tractatu de ira otinet tria re
media oīa alienā iram. 7 viij. reme
dia oīa p̄am iram. **De peccō lingue.**

Tractatus de peccō lingue continet
tres partes principales. In p̄ma
parte continent̄ xviii. q̄ possunt et de
bent mouē hoīes ad diligētē custodi
am lingue. Vbi ū ponit̄ xv. illoz tan
gunt̄ v. ad q̄ habendus ē respect̄ in
modatione p̄dicatois. In sc̄da parte
agitur de xviii. peccis lingue. In t̄cia
parte ponunt̄ viii. remedia cōtra peccm
lingue. Et p̄. v. ponunt̄ ad cōmōdationē
silenciū claustralis. Vbi ū ponit̄ tertium
illoz. v. tangunt̄ multa bona q̄ ex si
lencio pueniūt. Sc̄da pars in tractatu
de peccō lingue continet̄ xxiiii. capla. In
p̄ agit̄ de blasphemia. Vbi p̄mo notifi
catur blasphemia. et p̄t. vi. ponunt̄
ad detest̄ h̄ pecc̄i. Prīm̄ ē multiplex pe
na blaphemoz. et ubi ponit̄ q̄rtū illoz
tangunt̄ alia. vi. que faciūt ad magni
tudine h̄ pecc̄i. Post tangit̄ de p̄sonis q̄
uident̄ cōsentire blaphemantib; . Vltio
tangit̄ de blasphemia et de remedio ei.
In sc̄da aḡ de murm̄e. Vbi ponit̄. vi.
ad detest̄ h̄ pecc̄i. De inde ponunt̄ tres
diuisiones immuris. et quedā cōtra mur
murantes. cōtra infirmitatē paup̄tatē
et cōtra inop̄tunitatē et maloz p̄s̄p̄itatē.
et bonoz aduersitatē. Tertio ponunt̄ ml̄
ta cōtra murm̄ claustraliū. In fine ponunt̄
iiii. remedia cōtra peccm̄ immuris. In iij.
caplo agit̄ de defensione p̄p̄i pecc̄i. Vbi
ix. tangunt̄ que possūt uale ad detest̄
hui pecc̄i. et v. ponit̄ q̄ntū. ostenditur
tripli q̄ defendens peccm̄ suū stult̄ sit.

In fine tanḡ de diuisis modis excusa
di peccm̄ suū. In q̄rto cap agit̄ de p
uicio. ubi p̄mo distinguitur due spes
p̄uicij. Sc̄do ponunt̄. xii. q̄ possunt
ualere ad detest̄ h̄ pecc̄i. In fine viii.
ponunt̄ que sacra scriptura
dissuad; cōtra iuramentum. In q̄nto ca
plo agit̄ de m̄dano. Vbi p̄mo dicit̄ q̄
sit mendaciū. Sc̄do ponunt̄. xii. que
possūt ualere ad det̄ h̄ pecc̄i. Tertio
ponunt̄ tres diuisiones mendaciū.
Quarto tangunt̄. iiii. q̄ possunt spe
cialit̄ uale cōtra peccm̄ falsi testimonij.
In vi. caplo agit̄ de detractione. Vbi
ponunt̄. xii. q̄ possūt uale ad detest̄
ne h̄ pecc̄i. Vbi ponit̄ sc̄do. tangunt̄
multa q̄bz detractor̄ cōpatur. De inde
ponunt̄ diuise spes detractionis. Tertio
ostendit̄ multas de causis illos repre
hensibiles qui audiūt detractiones. In
fine tangunt̄ de hys q̄ impacienter
sustinent detractiones. In vii. cap agit̄
de adulatōe. ubi ponunt̄. vi. ad det̄
h̄ pecc̄i. Vbi ū ponit̄ tertū illoz. tan
gunt̄ multa quib; adulator̄ ul̄ adula
tio cōpatur. In fine ponunt̄. iiii. reme
dia cōtra peccm̄ adulatōis. In viii. cap
agit̄ de peccō maledictōis. Vbi tan
gunt̄ que possunt ualere cōtra h̄ pec
catū. In ix. caplo agit̄ de iudicio. Vbi
vii. ponunt̄ que debent hoīes caue
ab hoc peccō. et in fine tangit̄ q̄ iud
iciū n̄ ē admiscendū correctioni. In
x. cap agit̄ de peccō cōtentionis. Vbi

15
ponunt q̄ debent cogē hoīes ab h̄
peccō. 7 in fine tanguntur q̄da p̄sone
a quaz oratione; cauendū. In xi. ca
p̄lo agit de peccō irrisionis. In xii. cap
agit de peccō prauū osily. Vbi p̄mo
ponitur. y. que debent cohibē hoīes
ab h̄ peccō. In fine tangunt quedam
a quibz consiliū sumendū n̄; In xiii.
cap agit de peccō eoz qui seminant
discordias. Vbi tā ponunt que debent
cohibē hoīes ab h̄ peccō. In xiiii. agit
de peccō bilinguū. ubi tria ponunt
q̄ debent hoīes cohibē ab h̄ peccato.
7 ostenditur q̄ h̄ peccm̄ tripliciter nocet
p̄o subiecto. In xv. cap agit de peccō
eoz qui rumores amant. In xvi. cap
agit de iactancia. Vbi tria ponuntur
otra h̄ peccm̄. In xvii. cap agit de se
cretorū reuelatione. ū tria ponunt
otra h̄ peccm̄. In xviii. caplo agit
ponitur. iij. otra peccm̄ indiscrete
ominatois. In xix. cap tria tangunt
otra peccm̄ indiscrete p̄missionis. In
xx. caplo agit de uerbo ocioso. Vbi p̄
mo tangitur q̄ dicat uerbu ociosū
de iure ponitur. vi. q̄ debent cohi
bere hoīes a uerbis ociosis. In fine
tangunt. v. q̄ sunt timenda circa ue
nialia peccā. In xxi. cap agit de mul
tiloquio. Vbi vi. tangunt q̄ debent
hoīes cohibē ab h̄ peccō. In xxii. ca
p̄lo agit de turpiloqo. In xxiii.
ag. de scurrilitate. Vbi tā ponunt
que sūt p̄ h̄ peccm̄. De in ponitur

que in scripturis inueniunt de risu ip̄s
h̄. In xxiiii. cap agit de indiscreta tacit
tate. Vbi ostendit q̄ semp tacere uici
osum sit. 7 q̄ ninua taciturnitas p̄cipue
sit reprehensibil' in p̄latis. *Incipit sum*

O icuri de *ma uiciorum. A.*
singulis uicis cū oportunitas
se offerret. Incipiem' a uicio
gule. q̄ locus se offert. 7 p̄pter h̄ qd
dicit glosa sup̄ m̄. iij. In pugna xp̄i
otra gulam prius agit. q̄ n̄ h̄ prius
refrene ē frustra contra alia uicia la
boratur. 7 alia glosa dicit ibi qd
dya' uicis de gula. n̄ temptat de li
bidine. Ante oīa tñ ostendemus doc
trina uiciorū p̄uilem ēē p̄ h̄ qd uicia
sumo studio 7 summa diligencia sunt
uitanda. Vitari aut n̄ possunt nisi
cognoscant. Triplici aut ratione pos
sunt ostendi. uicia summa diligencia ēē
uitanda. q̄ demonibz ualde placent.
deo summe displicēt. hoī ū summe nocēt.

Qd ualde placeant uicia demonibz
ostenditur ex assiduitate tēptandi.
de qua dicit gg. Assidua tēptatioē
dya' temptat ut salte redio uincat.
tēptatio dyaboli ad h̄; minē. ut i
mabū hoīem impellat. Vñ gg. De uio:
nichil se fecisse estimat cū aīas non
lauciat. *Tres rōes ad p̄badū q̄ dō sume odiat*

O d aut dō sume odiat peccm̄ of *p̄am.*
tendit triplici rōne. p̄mo h̄. ij.
qd illud q̄ maxime uidetur odire
ē dyablm̄ n̄ odit n̄ rōne peccati. 7